

ZAKON

O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O FINANSIJSKOJ PODRŠCI PORODICI SA DECOM

Član 1.

U Zakonu o finansijskoj podršci porodici sa decom („Službeni glasnik RS”, br. 113/17, 50/18, 46/21 – US, 51/21 – US, 53/21 – US, 66/21 i 130/21, u daljem tekstu: Zakon), u članu 11. stav 1. posle tačke 1) dodaje se tačka 1a), koja glasi:

„1a) Pravo na odsustvo sa rada radi nege deteta i odsustvo sa rada radi posebne nege deteta i naknadu zarade, odnosno naknadu plate oca deteta, ako je majka deteta lice koje samostalno obavlja delatnost ili kao nosilac porodičnog poljoprivrednog gazdinstva ima status lica koje samostalno obavlja delatnost prema zakonu kojim se uređuje porez na dohodak građana;”.

Član 2.

Posle člana 16. dodaje se Glava Ia i čl. 16a, 16b i 16v, koji glase:

„Ia Pravo na odsustvo sa rada radi nege deteta i odsustvo sa rada radi posebne nege deteta i naknadu zarade, odnosno naknadu plate oca deteta, ako je majka deteta lice koje samostalno obavlja delatnost ili kao nosilac porodičnog poljoprivrednog gazdinstva ima status lica koje samostalno obavlja delatnost prema zakonu kojim se uređuje porez na dohodak građana

Član 16a

Pravo na odsustvo sa rada radi nege deteta i naknadu zarade, odnosno naknadu plate, ima otac deteta koji je zaposlen kod poslodavca, ako je majka deteta lice koje samostalno obavlja delatnost ili kao nosilac porodičnog poljoprivrednog gazdinstva ima status lica koje samostalno obavlja delatnost prema zakonu kojim se uređuje porez na dohodak građana.

Pravo na odsustvo sa rada radi posebne nege deteta i naknadu zarade, odnosno naknadu plate, ima otac deteta koji je zaposlen kod poslodavca, ako je majka deteta lice koje samostalno obavlja delatnost ili kao nosilac porodičnog poljoprivrednog gazdinstva ima status lica koje samostalno obavlja delatnost prema zakonu kojim se uređuje porez na dohodak građana.

Pravo iz stava 1. ovog člana, na osnovu međusobnog dogovora sa majkom deteta, posle navršena tri meseca života deteta, otac deteta može ostvariti za preostali period do godine dana života deteta za prvo i drugo dete, odnosno do dve godine života deteta za treće i svako naredno dete, od dana kada je majka ostvarila pravo na ostale naknade po osnovu rođenja i nege deteta.

Pravo iz stava 2. ovog člana, na osnovu međusobnog dogovora sa majkom deteta, može ostvariti otac deteta na osnovu mišljenja nadležne komisije Republičkog fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje o stepenu smetnji u psihofizičkom razvoju i invaliditetu deteta.

Pravo iz stava 1. ovog člana otac deteta može ostvariti ako je majka ostvarila pravo na ostale naknade po osnovu rođenja i nege deteta koje otpočinje 1. juna 2023. godine i kasnije.

Pravo iz stava 2. ovog člana otac deteta može ostvariti na osnovu mišljenja nadležne komisije Republičkog fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje o stepenu smetnji u psihofizičkom razvoju i invaliditetu deteta koje otpočinje 1. juna 2023. godine i kasnije.

O pravu na odsustvo sa rada iz st. 1. i 2. ovog člana odlučuje poslodavac zaposlenog, u skladu sa propisima kojima se uređuje rad.

Danom ostvarivanja prava oca iz st. 1. i 2. ovog člana, majci deteta prestaje pravo na ostale naknade po osnovu rođenja i nege deteta.

Član 16b

Osnovica naknade zarade, odnosno naknade plate iz člana 16a stav 1. ovog zakona, utvrđuje se na osnovu zbira mesečnih osnovica na koji su plaćeni doprinosi na primanja koja imaju karakter zarade, za poslednjih 18 meseci koji prethode prvom mesecu otpočinjanja odsustva zbog komplikacija u vezi sa održavanjem trudnoće majke, odnosno rođenju deteta ukoliko nije korišćeno odsustvo zbog komplikacija u vezi sa održavanjem trudnoće.

Osnovica naknade zarade, odnosno naknade plate iz člana 16a stav 2. ovog zakona, utvrđuje se na osnovu zbira mesečnih osnovica na koji su plaćeni doprinosi na primanja koja imaju karakter zarade, za poslednjih 18 meseci koji prethode mesecu otpočinjanja odsustva.

Mesečna osnovica naknade zarade, odnosno naknade plate, dobija se deljenjem zbira osnovica iz st. 1. i 2. ovog člana sa 18 i ne može biti veća od pet prosečnih mesečnih zarada u Republici Srbiji, prema poslednjem objavljenom podatku republičkog organa nadležnog za poslove statistike na dan početka ostvarivanja prava.

Mesečna osnovica naknade zarade, odnosno naknade plate predstavlja bruto obračunsku vrednost.

Utvrđivanje mesečne osnovice naknade zarade, odnosno naknade plate, način obračuna i isplate prava iz člana 16a st. 1. i 2. ovog zakona vrši se na način koji je propisan čl. 14–16. ovog zakona.

Član 16v

Zahtev za ostvarivanje prava na naknadu zarade, odnosno naknadu plate iz člana 16a ovog zakona može se podneti najranije 30 dana pre navršena tri meseca života deteta u kom periodu majka koristi ostale naknade po osnovu rođenja i nege deteta, a najkasnije do isteka zakonom utvrđene dužine trajanja prava koje se ostvaruje.”

Član 3.

Član 17. menja se i glasi:

„Član 17.

Ostale naknade po osnovu rođenja i nege deteta i posebne nege deteta, za dete rođeno 1. juna 2023. godine i kasnije, može ostvariti majka koja je u periodu od 18 meseci pre rođenja deteta ostvarivala prihode:

1) po osnovu samostalnog obavljanja delatnosti;

2) kao nosilac porodičnog poljoprivrednog gazdinstva koje ima status lica koje samostalno obavlja delatnost prema zakonu kojim se uređuje porez na dohodak građana.

Ostale naknade po osnovu rođenja i nege deteta i posebne nege deteta, za dete rođeno 1. juna 2023. godine i kasnije, može ostvariti majka koja je u periodu od 18 meseci pre rođenja deteta ostvarivala prihode:

- 1) a u momentu rođenja deteta je nezaposlena i ne ostvaruje pravo na novčanu naknadu po osnovu nezaposlenosti;
- 2) po osnovu ugovora o obavljanju privremenih i povremenih poslova;
- 3) po osnovu ugovora o delu;
- 4) po osnovu autorskog ugovora;
- 5) po osnovu ugovora o pravima i obavezama direktora van radnog odnosa.

Ostale naknade po osnovu rođenja i nege deteta i posebne nege deteta, za dete rođeno 1. juna 2023. godine i kasnije, može ostvariti i majka koja je u periodu od 18 meseci pre rođenja deteta bila poljoprivredni osiguranik.

Pravo iz st. 1–3. ovog člana može ostvariti i usvojitelj, hranitelj ili staratelj deteta.

Pravo na ostale naknade po osnovu rođenja i nege deteta ostvaruje se u trajanju od godinu dana za prvo i drugo dete, odnosno dve godine za treće i svako naredno dete.

Izuzetno, od stava 5. ovog člana, za lice koje ostvaruje i pravo na naknadu zarade, odnosno naknadu plate, pravo na ostale naknade po osnovu rođenja i nege deteta ostvaruje se u trajanju od godinu dana od dana otpočinjanja prava na porodiljsko odsustvo.

Pravo na ostale naknade po osnovu rođenja i nege deteta ostvaruje majka iz st. 1–3. ovog člana u trajanju od tri meseca od dana rođenja deteta, ako se dete rodi mrtvo ili umre pre navršena tri meseca života, odnosno do smrti deteta ukoliko ono umre kasnije.

Pravo na ostale naknade po osnovu rođenja i nege deteta, može ostvariti i otac deteta, ukoliko majka nije živa, ako je napustila dete, ili ako je iz objektivnih razloga sprečena da neposredno brine o detetu.

Izuzetno od stava 8. ovog člana, majka i otac deteta koji ostvaruju prihode iz stava 1. ovog člana, mogu se dogovoriti da posle navršena tri meseca života deteta, pravo na ostale naknade po osnovu nege deteta za preostali period do godine dana života deteta za prvo i drugo dete, odnosno dve godine za treće i svako naredno dete, ostvaruje otac deteta.

Pravo na ostale naknade po osnovu nege deteta koje je mlađe od pet godina može ostvariti usvojitelj, hranitelj ili staratelj deteta u trajanju od 11 meseci od dana upućivanja deteta na prilagođavanje a pre zasnivanja usvojenja, odnosno od dana usvajanja odnosno smeštaja deteta u hraniteljsku, odnosno starateljsku porodicu, ukoliko je dete mlađe od tri meseca, odnosno u trajanju od osam meseci, ukoliko je dete starije od tri meseca života.

Pravo na ostale naknade po osnovu posebne nege deteta ostvaruje se u skladu sa ovim zakonom i propisima koji regulišu ostvarivanje prava na naknadu zarade za vreme odsustva sa rada radi posebne nege deteta za lica zaposlena kod poslodavca.

Zahtev za ostvarivanje prava na ostale naknade po osnovu rođenja i nege deteta i posebne nege deteta može se podneti do isteka zakonom utvrđene dužine trajanja prava koje se ostvaruje.”

Član 4.

Član 18. menja se i glasi:

„Član 18.

Osnovica za ostale naknade po osnovu rođenja i nege deteta za lice iz člana 17. st. 1. i 2. ovog zakona utvrđuje se srazmerno zbiru mesečnih osnovica na koji su plaćeni doprinosi, osim osnovice doprinosa za prihode koji imaju karakter zarade, za poslednjih 18 meseci koji prethode prvom mesecu otpočinjanja odsustva zbog komplikacija u vezi sa održavanjem trudnoće, ili porodiljskog odsustva, ukoliko nije korišćeno odsustvo zbog komplikacija u vezi sa održavanjem trudnoće, odnosno danu rođenju deteta.

Osnovica za ostale naknade po osnovu rođenja i nege deteta, za lice iz člana 17. stav 3. ovog zakona, utvrđuje se srazmerno zbiru mesečnih osnovica na koji su plaćeni doprinosi za obavezno penzijsko i invalidsko osiguranje za poslednjih 18 meseci koji prethode danu rođenju deteta.

Osnovica za ostale naknade po osnovu posebne nege deteta za lice iz člana 17. st. 1. i 2. ovog zakona utvrđuje se srazmerno zbiru mesečnih osnovica na koji su plaćeni doprinosi, osim osnovice doprinosa za prihode koji imaju karakter zarade, za poslednjih 18 meseci koji prethode mesecu korišćenja prava.

Osnovica za ostale naknade po osnovu posebne nege deteta, za lice iz člana 17. stav 3. ovog zakona, utvrđuje se srazmerno zbiru mesečnih osnovica na koji su plaćeni doprinosi za obavezno penzijsko i invalidsko osiguranje za poslednjih 18 meseci koji prethode mesecu korišćenja prava.

Mesečna osnovica za ostale naknade po osnovu rođenja i nege deteta i posebne nege deteta za lica iz člana 17. st. 1. i 2. ovog zakona dobija se deljenjem zbiru osnovica iz st. 1. i 3. ovog člana sa 18.

Mesečna osnovica za ostale naknade po osnovu rođenja i nege deteta i posebne nege deteta za lica iz člana 17. stav 3. ovog zakona dobija se deljenjem zbiru osnovica iz st. 2. i 4. ovog člana sa 18.

Mesečna osnovica za ostale naknade po osnovu rođenja i nege deteta i posebne nege deteta iz st. 5. i 6. ovog člana ne može biti veća od pet prosečnih mesečnih zarada u Republici Srbiji, prema poslednjem objavljenom podatku republičkog organa nadležnog za poslove statistike na dan početka ostvarivanja prava.

Mesečna osnovica iz st. 5. i 6. ovog člana deli se sa koeficijentom 1,5 i tako se određuje pun mesečni iznos ostale naknade po osnovu rođenja i nege deteta i posebne nege deteta.

Prilikom utvrđivanja osnovice za ostale naknade ne uzimaju se osnovice za prihode koji imaju karakter zarade, osim za lica koja u momentu početka ostvarivanja prava nisu u radnom odnosu, a u prethodnom periodu su ostvarivala prihode po osnovu zarade.”

Član 5.

U članu 19. stav 1. menja se i glasi:

„Utvrđivanje punog mesečnog iznosa za ostale naknade po osnovu rođenja i nege deteta i posebne nege deteta vrši nadležni organ na osnovu podataka o visini osnovice na koju su plaćeni doprinosi za lice iz člana 17. st. 1. i 2. ovog zakona, a za lice iz člana 17. stav 3. ovog zakona, osnovice na koju su plaćeni doprinosi za obavezno penzijsko i invalidsko osiguranje, a koji su evidentirani kod organa koji vodi evidenciju o uplaćenim doprinosima obaveznog socijalnog osiguranja.”

Član 6.

U članu 38. stav 1. menja se i glasi:

„Ministar nadležan za finansijsku podršku porodici sa decom propisuje bliže uslove i način ostvarivanja prava na: naknadu zarade, odnosno naknadu plate za vreme porodiljskog odsustva, odsustva sa rada radi nege deteta, odsustva sa rada radi posebne nege deteta; odsustvo sa rada radi nege deteta i odsustvo sa rada radi posebne nege deteta i naknadu zarade, odnosno naknadu plate oca deteta, ako je majka deteta lice koje samostalno obavlja delatnost ili kao nosilac porodičnog poljoprivrednog gazdinstva ima status lica koje samostalno obavlja delatnost prema zakonu kojim se uređuje porez na dohodak građana; ostale naknade po osnovu rođenja i nege deteta i posebne nege deteta; roditeljski dodatak; jednokratnu pomoć za rođenje drugog i trećeg deteta, dečiji dodatak; naknadu troškova boravka u predškolskoj ustanovi za decu bez roditeljskog staranja i naknadu troškova boravka u predškolskoj ustanovi za decu sa smetnjama u razvoju i decu sa invaliditetom i naknadu troškova boravka u predškolskoj ustanovi za decu korisnika novčane socijalne pomoći.”

Član 7.

Postupci za ostvarivanje prava na odsustvo sa rada i naknadu zarade, odnosno naknadu plate za vreme porodiljskog odsustva, odsustva sa rada radi nege deteta i posebne nege deteta, kao i prava na ostale naknade po osnovu rođenja i nege deteta i posebne nege deteta koji su započeti pre početka primene ovog zakona okončaće se u skladu sa propisima koji su bili na snazi u vreme otpočinjanja porodiljskog odsustva.

Pravo na ostale naknade po osnovu rođenja i nege deteta za prvo i drugo dete rođeno pre stupanja na snagu ovog zakona, ostvarivaće se u skladu sa propisom koji je bio na snazi u vreme otpočinjanja ostvarivanja prava.

Pravo na ostale naknade po osnovu posebne nege deteta, za decu rođenu pre stupanja na snagu ovog zakona, ostvarivaće se u skladu sa propisom koji je bio na snazi u vreme otpočinjanja ostvarivanja prava.

Isplate po rešenjima donetim pre početka primene ovog zakona, kao i u postupcima iz st. 1. i 2. ovog člana koji su rešeni u skladu sa propisima koji su bili na snazi do dana stupanja na snagu ovog zakona vršiće se u skladu sa propisima koji su bili na snazi do dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 8.

Ovaj zakon stupa na snagu 1. juna 2023. godine.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje Zakona sadržan je u čl. 63–66. i članu 69. Ustava, kojima je utvrđeno pravo na slobodu odlučivanja o rađanju, prava deteta, prava i dužnosti roditelja, posebna zaštita porodice, majke, samohranog roditelja i deteta, kao i socijalna zaštita građana i porodice.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Zakon o finansijskoj podršci porodici sa decom („Službeni glasnik RS”, br. 113/17, 50/18, 46/21 – US, 51/21 – US, 53/21 – US, 66/21 i 130/21, u daljem tekstu: Zakon) zasnovan je na pravu i dužnosti roditelja da podižu i vaspitavaju decu, pravu deteta na uslove života koji mu omogućavaju pravilan razvoj i obavezi države da podrži dobrobit porodice, deteta i budućih generacija.

Odredbe ovog zakona predstavljaju deo ukupne društvene brige o deci i doprinose poboljšanju uslova za zadovoljavanje osnovnih potreba dece, daju poseban podsticaj za rađanje dece i pružaju podršku materijalno ugroženim porodicama, porodicama sa decom sa smetnjama u razvoju i decom sa invaliditetom, kao i deci bez roditeljskog staranja.

Zato ovaj zakon predstavlja opredeljenje države u oblasti populacione politike, a uključujući demografske potrebe.

Razlozi za donošenje ovog zakona proizlaze iz analize njegove dosadašnje primene u praksi i potrebe izmena i dopuna postojećih zakonskih rešenja u cilju njegovog unapređenja, kao i uređenja odredbe Zakona koju je Ustavni sud u predmetu IU3-299/2018, svojom odlukom od 22. decembra 2022. godine proglašio neustavnom, a čije objavljivanje u „Službenom glasniku Republike Srbije” je odložio za šest meseci.

Polazeći od činjenice da je Zakon o finansijskoj podršci porodici sa decom koji se primenjuje od 1. jula 2018. godine doneo dosta novina u ovoj oblasti, to je sa početkom njegove primene vršena i analiza njegovih efekata u praksi, a sve u cilju unapređenja donetih zakonskih odredaba.

Pored toga razmatrani su i predlozi i sugestije građana i udruženja koja se bave porodicom i decom dobijeni u pismenom obraćanju Ministarstvu za brigu o porodici i demografiju, kao i na održanim sastanicima, a koji se odnose na unapređenje Zakona.

Po razmatranju svih predloženih rešenja i njihovih ekonomskih efekata pristupilo se izmenama i dopunama zakonskih odredaba u okviru raspoloživih budžetskih mogućnosti kako bi se dodatno poboljšao materijalni položaj porodica sa decom.

III. OBJAŠNjENjE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA I POJEDINAČNIH REŠENjA

Članom 1. Predloga zakona izvršena je dopuna člana 11. Zakona uvođenjem novog prava na odsustvo sa rada radi nege deteta i odsustvo sa rada radi posebne nege deteta i naknadu zarade, odnosno naknadu plate oca deteta, ako je majka deteta lice koje samostalno obavlja delatnost ili kao nosilac porodičnog poljoprivrednog gazdinstva

ima status lica koje samostalno obavlja delatnost prema zakonu kojim se uređuje porez na dohodak građana.

Na ovaj način omogućeno je da otac deteta koji je u radnom odnosu, posle navršena tri meseca života deteta, koristi odsustvo sa rada radi nege deteta i naknadu zarade za to vreme, u dogovoru sa majkom deteta koja je lice koje samostalno obavlja delatnost ili kao nosilac porodičnog poljoprivrednog gazdinstva ima status lica koje samostalno obavlja delatnost prema zakonu kojim se uređuje porez na dohodak građana.

Ukoliko roditelji imaju bolesno dete, majka i otac deteta mogu se dogovoriti da li će majka deteta koristiti ostale naknade po osnovu posebne nege deteta ili će otac koji je u radnom odnosu koristiti odsustvo sa rada radi posebne nege deteta i naknadu zarade za to vreme.

To znači da će otac deteta koji je u radnom odnosu, posle navršena tri meseca života deteta, u dogovoru sa majkom deteta moći da koristi odsustvo sa rada radi nege deteta, a ukoliko je dete bolesno i odsustvo sa rada radi posebne nege deteta, kao i do sada kada je majka deteta u radnom odnosu, u skladu sa odredbama Zakona o radu, a ubuduće u skladu sa odredbama ovog zakona, kada je majka deteta lice koje samostalno obavlja delatnost ili kao nosilac porodičnog poljoprivrednog gazdinstva ima status lica koje samostalno obavlja delatnost prema zakonu kojim se uređuje porez na dohodak građana.

Članom 2. Predloga zakona definisani su uslovi i način ostvarivanja novog prava na odsustvo sa rada radi nege deteta i odsustvo sa rada radi posebne nege deteta i naknadu zarade, odnosno naknadu plate oca deteta, ako je majka deteta lice koje samostalno obavlja delatnost ili kao nosilac porodičnog poljoprivrednog gazdinstva ima status lica koje samostalno obavlja delatnost prema zakonu kojim se uređuje porez na dohodak građana.

Članom 3. Predloga zakona izvršena je izmena u članu 17. Zakona koja se odnosi na uslove za ostvarivanje prava na ostale naknade po osnovu rođenja i nege deteta i posebne nege deteta i data je mogućnost oca deteta, koji je lice koje samostalno obavlja delatnost ili kao nosilac porodičnog poljoprivrednog gazdinstva ima status lica koje samostalno obavlja delatnost prema zakonu kojim se uređuje porez na dohodak građana, da u dogovoru sa majkom deteta preuzme korišćenje ovog prava kada dete napuni tri meseca života, odnosno kasnije ako je na osnovu mišljenja nadležne komisije RFPIO potrebna posebna nega deteta.

Takođe je u skladu sa Odlukom Ustavnog suda omogućeno ostvarivanje prava na ostale naknade po osnovu rođenja i nege deteta za treće i svako naredno dete u trajanju od dve godine.

Kao i do sada, a u skladu sa navedenom Odlukom Ustavnog suda, korisnik prava na naknadu zarade za vreme porodiljskog odsustva i odsustva sa rada radi nege deteta za treće i svako naredno dete koristiće ovo pravo u trajanju od dve godine, dok će istovremeno pravo na ostale naknade po osnovu rođenja i nege deteta koristiti u trajanju od godinu dana.

Članom 4. Predloga zakona izvršena je korekcija u članu 18. Zakona koja se odnosi na visinu ostale naknade po osnovu rođenja i nege deteta i posebne nege deteta radi usklađivanja sa izvršenim izmenama u članu 17. Zakona.

Članom 5. Predloga zakona izvršena je korekcija u članu 19. Zakona koja se odnosi na način utvrđivanja ukupnog iznosa i načina isplate ostale naknade po osnovu rođenja i nege deteta i posebne nege deteta radi usklađivanja sa izvršenim izmenama u članu 17. Zakona.

Članom 6. Predloga zakona izvršena je izmena u članu 38. stav 1. Zakona koja se odnosi na ovlašćenje ministra da propisuje bliže uslove i način ostvarivanja prava koja su propisana Zakonom.

Članom 7. Predloga zakona predlažu se prelazne odredbe kojima se daju rešenja o postupcima koji su započeti po propisima koji su važili do dana stupanja na snagu Zakona.

Članom 8. Predloga zakona uređuje se stupanje na snagu Zakona.

IV. PROCENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA POTREBNIH ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Sredstva za realizaciju prava propisanih Zakonom o finansijskoj podršci porodici sa decom u 2023. godini opredeljena su u budžetu Republike Srbije na razdelu Ministarstva za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja: Program 0903 – Porodično-pravna zaštita građana, Programska aktivnost – 0001 – Prava korisnika iz oblasti zaštite porodice i dece, Funkcija 040 – Porodica i deca, Ekomska klasifikacija 472 u iznosu od 87.388.788.000 dinara.

Za isplatu prava na odsustvo sa rada radi nege deteta i odsustvo sa rada radi posebne nege deteta i naknadu zarade, odnosno naknadu plate oca deteta, ako je majka deteta lice koje samostalno obavlja delatnost ili kao nosilac porodičnog poljoprivrednog gazdinstva ima status lica koje samostalno obavlja delatnost prema zakonu kojim se uređuje porez na dohodak građana potrebna su sredstva u iznosu od 17.000.000 dinara koja su obezbeđena u okviru opredeljenih sredstava za realizaciju prava u 2023. godini u budžetu Republike Srbije na razdelu Ministarstva za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja: Program 0903 – Porodično-pravna zaštita građana, Programska aktivnost – 0001 – Prava korisnika iz oblasti zaštite porodice i dece, Funkcija 040 – Porodica i deca, Ekomska klasifikacija 472 u iznosu od 87.388.788.000 dinara.

V. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Razlozi za donošenje zakona po hitnom postupku, saglasno članu 167. Poslovnika Narodne skupštine („Službeni glasnik RS”, broj 20/12 – prečišćen tekst) sadržani su u činjenici da se predloženim zakonskim rešenjima vrše izmene i dopune Zakona o finansijskoj podršci porodici sa decom čija primena treba da počne 1. juna 2023. godine.

Na taj način, otklonile bi se okolnosti koje će naneti štetu zbog nemogućnosti primene novih propisa i ostvarivanja prava.

VI. RAZLOZI ZBOG KOJIH SE PREDLAŽE DA ZAKON STUPI NA SNAGU PRE OSMOG DANA OD DANA OBJAVLJIVANJA U „SLUŽBENOM GLASNIKU REPUBLIKE SRBIJE”

Predlogom zakona je predviđeno njegovo stupanje na snagu 1. juna 2023. godine.

Imajući u vidu značaj izmene propisane ovim zakonom za unapređenje populacione politike, neophodno je da se blagovremeno stvore uslovi da se što pre otpočne sa sprovođenjem podsticajne mere, pa se predlaže da Zakon stupi na snagu 1. juna 2023. godine.

**PREGLED ODREDABA ZAKONA O FINANSIJSKOJ PODRŠCI PORODICI
SA DECOM KOJE SE MENjAJU, ODNOSNO DOPUNjUJU**

Član 11.

Prava na finansijsku podršku porodici sa decom, u smislu ovog zakona, jesu:

1) naknada zarade, odnosno naknada plate za vreme porodiljskog odsustva, odsustva sa rada radi nege deteta i odsustva sa rada radi posebne nege deteta;

**1A) PRAVO NA ODSUSTVO SA RADA RADI NEGE DETETA I ODSUSTVO
SA RADA RADI POSEBNE NEGE DETETA I NAKNADU ZARADE, ODNOSNO
NAKNADU PLATE OCA DETETA, AKO JE MAJKA DETETA LICE KOJE
SAMOSTALNO OBAVLJA DELATNOST ILI KAO NOSILAC PORODIČNOG
POLjOPRIVREDNOG GAZDINSTVA IMA STATUS LICA KOJE SAMOSTALNO
OBAVLJA DELATNOST PREMA ZAKONU KOJIM SE UREĐUJE POREZ NA
DOHODAK GRAĐANA;**

2) ostale naknade po osnovu rođenja i nege deteta i posebne nege deteta;

3) roditeljski dodatak;

3a) pravo na novčana sredstva za izgradnju, učešće u kupovini, odnosno kupovinu porodično-stambene zgrade ili stana po osnovu rođenja deteta;

3b) jednokratna pomoć za rođenje drugog i trećeg deteta;

4) dečiji dodatak;

5) naknada troškova boravka u predškolskoj ustanovi za decu bez roditeljskog staranja;

6) naknada troškova boravka u predškolskoj ustanovi za decu sa smetnjama u razvoju i decu sa invaliditetom;

7) naknada troškova boravka u predškolskoj ustanovi za decu korisnika novčane socijalne pomoći;

8) regresiranje troškova boravka u predškolskoj ustanovi dece iz materijalno ugroženih porodica.

Prava iz stava 1. tač. 1) do 7) ovog člana jesu prava od opštег interesa i o njihovom obezbeđivanju stara se Republika Srbija.

O obezbeđivanju prava iz stava 1. tačka 8) ovog člana stara se opština, odnosno grad, u skladu sa ovim zakonom.

AP Vojvodina, opština, odnosno grad mogu, ako su obezbedili sredstva, da utvrde i druga prava, veći obim prava od prava utvrđenih ovim zakonom i povoljnije uslove za njihovo ostvarivanje.

**IA PRAVO NA ODSUSTVO SA RADA RADI NEGE DETETA I ODSUSTVO
SA RADA RADI POSEBNE NEGE DETETA I NAKNADU ZARADE, ODNOSNO
NAKNADU PLATE OCA DETETA, AKO JE MAJKA DETETA LICE KOJE
SAMOSTALNO OBAVLJA DELATNOST ILI KAO NOSILAC PORODIČNOG
POLjOPRIVREDNOG GAZDINSTVA IMA STATUS LICA KOJE SAMOSTALNO
OBAVLJA DELATNOST PREMA ZAKONU KOJIM SE UREĐUJE POREZ NA
DOHODAK GRAĐANA**

ČLAN 16A

PRAVO NA ODSUSTVO SA RADA RADI NEGE DETETA I NAKNADU ZARADE, ODNOSENOSTI NAKNADU PLATE, IMA OTAC DETETA KOJI JE ZAPOSLEN KOD POSLODAVCA, AKO JE MAJKA DETETA LICE KOJE SAMOSTALNO OBAVLJA DELATNOST ILI KAO NOSILAC PORODIČNOG POLJOPRIVREDNOG GAZDINSTVA IMA STATUS LICA KOJE SAMOSTALNO OBAVLJA DELATNOST PREMA ZAKONU KOJIM SE UREĐUJE POREZ NA DOHODAK GRAĐANA.

PRAVO NA ODSUSTVO SA RADA RADI POSEBNE NEGE DETETA I NAKNADU ZARADE, ODNOSENOSTI NAKNADU PLATE, IMA OTAC DETETA KOJI JE ZAPOSLEN KOD POSLODAVCA, AKO JE MAJKA DETETA LICE KOJE SAMOSTALNO OBAVLJA DELATNOST ILI KAO NOSILAC PORODIČNOG POLJOPRIVREDNOG GAZDINSTVA IMA STATUS LICA KOJE SAMOSTALNO OBAVLJA DELATNOST PREMA ZAKONU KOJIM SE UREĐUJE POREZ NA DOHODAK GRAĐANA.

PRAVO IZ STAVA 1. OVOG ČLANA, NA OSNOVU MEĐUSOBNOG DOGOVORA SA MAJKOM DETETA, POSLE NAVRŠENA TRI MESECA ŽIVOTA DETETA, OTAC DETETA MOŽE OSTVARITI ZA PREOSTALI PERIOD DO GODINE DANA ŽIVOTA DETETA ZA PRVO I DRUGO DETE, ODNOSENOST DO DVE GODINE ŽIVOTA DETETA ZA TREĆE I SVAKO NAREDNO DETE, OD DANA KADA JE MAJKA OSTVARILA PRAVO NA OSTALE NAKNADE PO OSNOVU ROĐENJA I NEGE DETETA.

PRAVO IZ STAVA 2. OVOG ČLANA, NA OSNOVU MEĐUSOBNOG DOGOVORA SA MAJKOM DETETA, MOŽE OSTVARITI OTAC DETETA NA OSNOVU MIŠLJENJA NADLEŽNE KOMISIJE REPUBLIČKOG FONDA ZA PENZIJSKO I INVALIDSKO OSIGURANJE O STEPENU SMETNJI U PSIHOFIZIČKOM RAZVOJU I INVALIDITETU DETETA.

PRAVO IZ STAVA 1. OVOG ČLANA OTAC DETETA MOŽE OSTVARITI AKO JE MAJKA OSTVARILA PRAVO NA OSTALE NAKNADE PO OSNOVU ROĐENJA I NEGE DETETA KOJE OTPOČINJE 1. JUNA 2023. GODINE I KASNIJE.

PRAVO IZ STAVA 2. OVOG ČLANA OTAC DETETA MOŽE OSTVARITI NA OSNOVU MIŠLJENJA NADLEŽNE KOMISIJE REPUBLIČKOG FONDA ZA PENZIJSKO I INVALIDSKO OSIGURANJE O STEPENU SMETNJI U PSIHOFIZIČKOM RAZVOJU I INVALIDITETU DETETA KOJE OTPOČINJE 1. JUNA 2023. GODINE I KASNIJE.

O PRAVU NA ODSUSTVO SA RADA IZ ST. 1. I 2. OVOG ČLANA ODLUČUJE POSLODAVAC ZAPOSLENOG, U SKLADU SA PROPISIMA KOJIMA SE UREĐUJE RAD.

DANOM OSTVARIVANJA PRAVA OCA IZ ST. 1. I 2. OVOG ČLANA, MAJCI DETETA PRESTAJE PRAVO NA OSTALE NAKNADE PO OSNOVU ROĐENJA I NEGE DETETA.

ČLAN 16B

OSNOVICA NAKNADE ZARADE, ODNOSENOSTI NAKNADE PLATE IZ ČLANA 16A STAV 1. OVOG ZAKONA, UTVRĐUJE SE NA OSNOVU ZBIRA MESEČNIH OSNOVICI NA KOJI SU PLAĆENI DOPRINOSI NA PRIMANJA KOJA IMAJU KARAKTER ZARADE, ZA POSLEDNJIH 18 MESECI KOJI PRETHODE PRVOM MESECU OTPOČINJANJA ODSUSTVA ZBOG KOMPLIKACIJA U VEZI SA

ODRŽAVANJEM TRUDNOĆE MAJKE, ODNOSNO ROĐENJU DETETA UKOLIKO NIJE KORIŠĆENO ODSUSTVA ZBOG KOMPLIKACIJA U VEZI SA ODRŽAVANJEM TRUDNOĆE.

OSNOVICA NAKNADE ZARADE, ODNOSNO NAKNADE PLATE IZ ČLANA 16A STAV 2. OVOG ZAKONA, UTVRĐUJE SE NA OSNOVU ZBIRA MESEČNIH OSNOVICA NA KOJI SU PLAĆENI DOPRINOSI NA PRIMANJA KOJA IMAJU KARAKTER ZARADE, ZA POSLEDNjIH 18 MESECI KOJI PRETHODE MESECU OTPOČINjANJA ODSUSTVA.

MESEČNA OSNOVICA NAKNADE ZARADE, ODNOSNO NAKNADE PLATE, DOBIJA SE DELjENJEM ZBIRA OSNOVICA IZ ST. 1. I 2. OVOG ČLANA SA 18 I NE MOŽE BITI VEĆA OD PET PROSEČNIH MESEČNIH ZARADA U REPUBLICI SRBIJI, PREMA POSLEDNjEM OBJAVLjENOM PODATKU REPUBLIČKOG ORGANA NADLEŽNOG ZA POSLOVE STATISTIKE NA DAN POČETKA OSTVARIVANJA PRAVA.

MESEČNA OSNOVICA NAKNADE ZARADE, ODNOSNO NAKNADE PLATE PREDSTAVLjA BRUTO OBRAČUNSKU VREDNOST.

UTVRĐIVANJE MESEČNE OSNOVICE NAKNADE ZARADE, ODNOSNO NAKNADE PLATE, NAČIN OBRAČUNA I ISPLATE PRAVA IZ ČLANA 16A ST. 1.i 2. OVOG ZAKONA VRŠI SE NA NAČIN KOJI JE PROPISAN ČL. 14–16. OVOG ZAKONA.

ČLAN 16V

ZAHTEV ZA OSTVARIVANjE PRAVA NA NAKNADU ZARADE, ODNOSNO NAKNADU PLATE IZ ČLANA 16A OVOG ZAKONA MOŽE SE PODNETI NAJRANIJE 30 DANA PRE NAVRŠENA TRI MESECA ŽIVOTA DETETA U KOM PERIODU MAJKA KORISTI OSTALE NAKNADE PO OSNOVU ROĐENJA I NEGE DETETA, A NAJKASNIJE DO ISTEKA ZAKONOM UTVRĐENE DUŽINE TRAJANJA PRAVA KOJE SE OSTVARUJE.

Član 17.

~~Ostale naknade po osnovu rođenja i nege deteta i posebne nege deteta, za dete rođeno 1. jula 2018. godine i kasnije, može ostvariti majka koja je u periodu od 18 meseci pre rođenja deteta ostvarivala prihode:~~

- ~~1) a u momentu rođenja deteta je nezaposlena i nije ostvarila pravo na novčanu naknadu po osnovu nezaposlenosti;~~
- ~~2) po osnovu samostalnog obavljanja delatnosti;~~
- ~~3) kao nosilac porodičnog poljoprivrednog gazdinstva koje ima status lica koje samostalno obavlja delatnost prema zakonu kojim se uređuje porez na dohodak građana;~~
- ~~4) po osnovu ugovora o obavljanju privremenih i povremenih poslova;~~
- ~~5) po osnovu ugovora o delu;~~
- ~~6) po osnovu autorskog ugovora;~~
- ~~7) po osnovu ugovora o pravima i obavezama direktora van radnog odnosa.~~

~~Ostale naknade po osnovu rođenja i nege deteta i posebne nege deteta može ostvariti i majka koja je u periodu od 18 meseci pre rođenja deteta bila poljoprivredni osiguranik.~~

~~Pravo iz st. 1. i 2. ovog člana može ostvariti i žena koja je usvojitelj, hranitelj ili staratelj deteta.~~

~~Pravo na ostale naknade po osnovu rođenja i nege deteta ostvaruje se u trajanju od godinu dana od dana rođenja deteta, bez obzira na red rođenja deteta.~~

~~Izuzetno, od stava 4. ovog člana, za lice koje ostvaruje i pravo na naknadu zarade, odnosno naknadu plate, pravo na ostale naknade po osnovu rođenja i nege deteta ostvaruje se u trajanju od godinu dana od dana otpočinjanja prava na porodiliško odsustvo.~~

~~Pravo na ostale naknade po osnovu rođenja i nege deteta ostvaruje majka iz st. 1. i 2. ovog člana u trajanju od tri meseca od dana rođenja deteta, ako se dete rodi mrtvo ili umre pre navršena tri meseca života, odnosno do smrti deteta ukoliko one umre kasnije.~~

~~Pravo na ostale naknade po osnovu rođenja i nege deteta, može ostvariti i otac deteta, ukoliko majka nije živa, ako je napustila dete, ili ako je iz objektivnih razloga spričena da neposredno brine o detetu.~~

~~Pravo na ostale naknade po osnovu posebne nege deteta ostvaruje se u skladu sa ovim zakonom i propisima koji regulišu ostvarivanje prava na naknadu zarade za vreme odsustva sa rada radi posebne nege deteta za lica zaposlena kod poslodavca.~~

~~Zahtev za ostvarivanje prava na ostale naknade po osnovu rođenja i nege deteta i posebne nege deteta može se podneti do isteka zakonom utvrđene dužine trajanja prava koje se ostvaruje.~~

ČLAN 17.

OSTALE NAKNADE PO OSNOVU ROĐENJA I NEGE DETETA I POSEBNE NEGE DETETA, ZA DETE ROĐENO 1. JUNA 2023. GODINE I KASNIJE, MOŽE OSTVARITI MAJKA KOJA JE U PERIODU OD 18 MESECI PRE ROĐENJA DETETA OSTVARIVALA PRIHODE:

- 1) PO OSNOVU SAMOSTALNOG OBAVLJANJA DELATNOSTI;
- 2) KAO NOSILAC PORODIČNOG POLJOPRIVREDNOG GAZDINSTVA KOJE IMA STATUS LICA KOJE SAMOSTALNO OBAVLJA DELATNOST PREMA ZAKONU KOJIM SE UREĐUJE POREZ NA DOHODAK GRAĐANA.

OSTALE NAKNADE PO OSNOVU ROĐENJA I NEGE DETETA I POSEBNE NEGE DETETA, ZA DETE ROĐENO 1. JUNA 2023. GODINE I KASNIJE, MOŽE OSTVARITI MAJKA KOJA JE U PERIODU OD 18 MESECI PRE ROĐENJA DETETA OSTVARIVALA PRIHODE:

- 1) A U MOMENTU ROĐENJA DETETA JE NEZAPOLENA I NE OSTVARUJE PRAVO NA NOVČANU NAKNADU PO OSNOVU NEZAPOLENOSTI;
- 2) PO OSNOVU UGOVORA O OBAVLJANJU PRIVREMENIH I POVREMENIH POSLOVA;
- 3) PO OSNOVU UGOVORA O DELU;
- 4) PO OSNOVU AUTORSKOG UGOVORA;

5) PO OSNOVU UGOVORA O PRAVIMA I OBAVEZAMA DIREKTORA VAN RADNOG ODNOŠA.

OSTALE NAKNADE PO OSNOVU ROĐENJA I NEGE DETETA I POSEBNE NEGE DETETA, ZA DETE ROĐENO 1. JUNA 2023. GODINE I KASNIJE, MOŽE OSTVARITI I MAJKA KOJA JE U PERIODU OD 18 MESECI PRE ROĐENJA DETETA BILA POLJOPRIVREDNI OSIGURANIK.

PRAVO IZ ST. 1-3. OVOG ČLANA MOŽE OSTVARITI I USVOJITELj, HRANITELj ILI STARATELj DETETA.

PRAVO NA OSTALE NAKNADE PO OSNOVU ROĐENJA I NEGE DETETA OSTVARUJE SE U TRAJANJU OD GODINU DANA ZA PRVO I DRUGO DETE, ODNOSNO DVE GODINE ZA TREĆE I SVAKO NAREDNO DETE.

IZUZETNO, OD STAVA 5. OVOG ČLANA, ZA LICE KOJE OSTVARUJE I PRAVO NA NAKNADU ZARADE, ODNOSNO NAKNADU PLATE, PRAVO NA OSTALE NAKNADE PO OSNOVU ROĐENJA I NEGE DETETA OSTVARUJE SE U TRAJANJU OD GODINU DANA OD DANA OTPOČINJANJA PRAVA NA PORODILJSKO ODSUSTVO.

PRAVO NA OSTALE NAKNADE PO OSNOVU ROĐENJA I NEGE DETETA OSTVARUJE MAJKA IZ ST. 1-3. OVOG ČLANA U TRAJANJU OD TRI MESECA OD DANA ROĐENJA DETETA, AKO SE DETE RODI MRTVO ILI UMRE PRE NAVRŠENA TRI MESECA ŽIVOTA, ODNOSNO DO SMRTI DETETA UKOLIKO ONO UMRE KASNIJE.

PRAVO NA OSTALE NAKNADE PO OSNOVU ROĐENJA I NEGE DETETA, MOŽE OSTVARITI I OTAC DETETA, UKOLIKO MAJKA NIJE ŽIVA, AKO JE NAPUSTILA DETE, ILI AKO JE IZ OBJEKTIJIVNIH RAZLOGA SPREČENA DA NEPOSREDNO BRINE O DETETU.

IZUZETNO OD STAVA 8. OVOG ČLANA, MAJKA I OTAC DETETA KOJI OSTVARUJU PRIHODE IZ STAVA 1. OVOG ČLANA, MOGU SE DOGOVORITI DA POSLE NAVRŠENA TRI MESECA ŽIVOTA DETETA, PRAVO NA OSTALE NAKNADE PO OSNOVU NEGE DETETA ZA PREOSTALI PERIOD DO GODINE DANA ŽIVOTA DETETA ZA PRVO I DRUGO DETE, ODNOSNO DVE GODINE ZA TREĆE I SVAKO NAREDNO DETE, OSTVARUJE OTAC DETETA.

PRAVO NA OSTALE NAKNADE PO OSNOVU NEGE DETETA KOJE JE MLAĐE OD PET GODINA MOŽE OSTVARITI USVOJITELj, HRANITELj ILI STARATELj DETETA U TRAJANJU OD 11 MESECI OD DANA UPUĆIVANJA DETETA NA PRILAGOĐAVANJE A PRE ZASNIVANJA USVOJENJA, ODNOSNO OD DANA USVAJANJA ODNOSNO SMEŠTAJA DETETA U HRANITELJSKU, ODNOSNO STARATELJSKU PORODICU, UKOLIKO JE DETE MLAĐE OD TRI MESECA, ODNOSNO U TRAJANJU OD OSAM MESECI, UKOLIKO JE DETE STARIJE OD TRI MESECA ŽIVOTA.

PRAVO NA OSTALE NAKNADE PO OSNOVU POSEBNE NEGE DETETA OSTVARUJE SE U SKLADU SA OVIM ZAKONOM I PROPISIMA KOJI REGULIŠU OSTVARIVANJE PRAVA NA NAKNADU ZARADE ZA VREME ODSUSTVA SA RADA RADI POSEBNE NEGE DETETA ZA LICA ZAPOSLENA KOD POSLODAVCA.

ZAHTEV ZA OSTVARIVANJE PRAVA NA OSTALE NAKNADE PO OSNOVU ROĐENJA I NEGE DETETA I POSEBNE NEGE DETETA MOŽE SE PODNETI DO

ISTEKA ZAKONOM UTVRĐENE DUŽINE TRAJANJA PRAVA KOJE SE OSTVARUJE.

Član 18.

~~Osnovica za ostale naknade po osnovu rođenja i nege deteta za lice iz člana 17. stav 1. ovog zakona utvrđuje se srazmerno zbiru mesečnih osnovica na koji su plaćeni doprinosi, osim osnovice doprinsosa za prihode koji imaju karakter zarade, za poslednjih 18 meseci koji prethode prvom mesecu otpočinjanja odsustva zbog komplikacija u vezi sa održavanjem trudnoće, ili porodilijskog odsustva, ukoliko nije korišćeno odsustvo zbog komplikacija u vezi sa održavanjem trudnoće, odnosne danu rođenja deteta.~~

~~Osnovica za ostale naknade po osnovu rođenja i nege deteta, za lice iz člana 17. stav 2. ovog zakona, utvrđuje se srazmerno zbiru mesečnih osnovica na koji su plaćeni doprinosi za obavezno penzijsko i invalidsko osiguranje za poslednjih 18 meseci koji prethode danu rođenja deteta.~~

~~Osnovica za ostale naknade po osnovu posebne nege deteta za lice iz člana 17. stav 1. ovog zakona utvrđuje se srazmerno zbiru mesečnih osnovica na koji su plaćeni doprinosi, osim osnovice doprinsosa za prihode koji imaju karakter zarade, za poslednjih 18 meseci koji prethode mesecu korišćenja prava.~~

~~Osnovica za ostale naknade po osnovu posebne nege deteta, za lice iz člana 17. stav 2. ovog zakona, utvrđuje se srazmerno zbiru mesečnih osnovica na koji su plaćeni doprinosi za obavezno penzijsko i invalidsko osiguranje za poslednjih 18 meseci koji prethode mesecu korišćenja prava.~~

~~Mesečna osnovica za ostale naknade po osnovu rođenja i nege deteta i posebne nege deteta za lica iz člana 17. stav 1. ovog zakona dobija se deljenjem zbiru osnovica iz st. 1. i 3. ovog člana sa 18.~~

~~Mesečna osnovica za ostale naknade po osnovu rođenja i nege deteta i posebne nege deteta za lica iz člana 17. stav 2. ovog zakona dobija se deljenjem zbiru osnovica iz st. 2. i 4. ovog člana sa 18.~~

~~Mesečna osnovica za ostale naknade po osnovu rođenja i nege deteta i posebne nege deteta iz st. 5. i 6. ovog člana ne može biti veća od tri prosečne mesečne zarade u Republici Srbiji, a za prava ostvarena od 1. januara 2022. godine ne može biti veća od pet prosečnih mesečnih zarada u Republici Srbiji, prema poslednjem objavljenom podatku republičkog organa nadležnog za poslove statistike na dan početka ostvarivanja prava.~~

~~Mesečna osnovica iz st. 5. i 6. ovog člana deli se sa koeficijentom 1,5 i tako se određuje pun mesečni iznos ostale naknade po osnovu rođenja i nege deteta i posebne nege deteta.~~

~~Prilikom utvrđivanja osnovice za ostale naknade ne uzimaju se osnovice za prihode koji imaju karakter zarade, osim za lica koja u momentu početka ostvarivanja prava nisu u radnom odnosu, a u prethodnom periodu su ostvarivala prihode po osnovu zarade.~~

ČLAN 18.

OSNOVICA ZA OSTALE NAKNADE PO OSNOVU ROĐENJA I NEGE DETETA
ZA LICE IZ ČLANA 17. ST. 1. I 2. OVOG ZAKONA UTVRĐUJE SE SRAZMERNO
ZBIRU MESEČNIH OSNOVIC NA KOJI SU PLAĆENI DOPRINOSI, OSIM

OSNOVICE DOPRINOSA ZA PRIHODE KOJI IMAJU KARAKTER ZARADE, ZA POSLEDNjIH 18 MESECI KOJI PRETHODE PRVOM MESECU OTPOČINjANJA ODSUSTVA ZBOG KOMPLIKACIJA U VEZI SA ODRŽAVANjEM TRUDNOĆE, ILI PORODILjSKOG ODSUSTVA, UKOLIKO NIJE KORIŠĆENO ODSUSTVO ZBOG KOMPLIKACIJA U VEZI SA ODRŽAVANjEM TRUDNOĆE, ODNOŠNO DANU ROĐENJU DETETA.

OSNOVICA ZA OSTALE NAKNADE PO OSNOVU ROĐENJA I NEGE DETETA, ZA LICE IZ ČLANA 17. STAV 3. OVOG ZAKONA, UTVRĐUJE SE SRAZMERNO ZBIRU MESEČNIH OSNOVIC NA KOJI SU PLAĆENI DOPRINOSI ZA OBAVEZNO PENZIJSKO I INVALIDSKO OSIGURANjE ZA POSLEDNjIH 18 MESECI KOJI PRETHODE DANU ROĐENJU DETETA.

OSNOVICA ZA OSTALE NAKNADE PO OSNOVU POSEBNE NEGE DETETA ZA LICE IZ ČLANA 17. ST. 1. I 2. OVOG ZAKONA UTVRĐUJE SE SRAZMERNO ZBIRU MESEČNIH OSNOVIC NA KOJI SU PLAĆENI DOPRINOSI, OSIM OSNOVICE DOPRINOSA ZA PRIHODE KOJI IMAJU KARAKTER ZARADE, ZA POSLEDNjIH 18 MESECI KOJI PRETHODE MESECU KORIŠĆENjA PRAVA.

OSNOVICA ZA OSTALE NAKNADE PO OSNOVU POSEBNE NEGE DETETA, ZA LICE IZ ČLANA 17. STAV 3. OVOG ZAKONA, UTVRĐUJE SE SRAZMERNO ZBIRU MESEČNIH OSNOVIC NA KOJI SU PLAĆENI DOPRINOSI ZA OBAVEZNO PENZIJSKO I INVALIDSKO OSIGURANjE ZA POSLEDNjIH 18 MESECI KOJI PRETHODE MESECU KORIŠĆENjA PRAVA.

MESEČNA OSNOVICA ZA OSTALE NAKNADE PO OSNOVU ROĐENJA I NEGE DETETA I POSEBNE NEGE DETETA ZA LICA IZ ČLANA 17. ST. 1. I 2. OVOG ZAKONA DOBIJA SE DELjENjEM ZBIRA OSNOVICA IZ ST. 1. I 3. OVOG ČLANA SA 18.

MESEČNA OSNOVICA ZA OSTALE NAKNADE PO OSNOVU ROĐENJA I NEGE DETETA I POSEBNE NEGE DETETA ZA LICA IZ ČLANA 17. STAV 3. OVOG ZAKONA DOBIJA SE DELjENjEM ZBIRA OSNOVICA IZ ST. 2. I 4. OVOG ČLANA SA 18.

MESEČNA OSNOVICA ZA OSTALE NAKNADE PO OSNOVU ROĐENJA I NEGE DETETA I POSEBNE NEGE DETETA IZ ST. 5. I 6. OVOG ČLANA NE MOŽE BITI VEĆA OD PET PROSEČNIH MESEČNIH ZARADA U REPUBLICI SRBIJI, PREMA POSLEDNjEM OBJAVLjENOM PODATKU REPUBLIČKOG ORGANA NADLEžNOG ZA POSLOVE STATISTIKE NA DAN POČETKA OSTVARIVANjA PRAVA.

MESEČNA OSNOVICA IZ ST. 5. I 6. OVOG ČLANA DELI SE SA KOEFICIjENTOM 1,5 I TAKO SE ODREĐUJE PUN MESEČNI IZNOS OSTALE NAKNADE PO OSNOVU ROĐENJA I NEGE DETETA I POSEBNE NEGE DETETA.

PRILIKOM UTVRĐIVANjA OSNOVICE ZA OSTALE NAKNADE NE UZIMAJU SE OSNOVICE ZA PRIHODE KOJI IMAJU KARAKTER ZARADE, OSIM ZA LICA KOJA U MOMENTU POČETKA OSTVARIVANjA PRAVA NISU U RADNOM ODносУ, A U PRETHODNOM PERIODU SU OSTVARIVALA PRIHODE PO OSNOVU ZARADE.

Član 19.

~~Utvrđivanje punog mesečnog iznosa za ostale naknade po osnovu rođenja i nege deteta i posebne nege deteta vrši nadležni organ na osnovu podataka o visini osnovice na koju su plaćeni doprinosi za lice iz člana 17. stav 1. tač. 1)-7) ovog zakona, odnosno za lice iz člana 17. stav 2. osnovice na koju su plaćeni doprinosi za~~

~~obavezno penzijsko i invalidsko osiguranje, a koji su evidentirani kod organa koji vodi evidenciju o uplaćenim doprinosima obaveznog socijalnog osiguranja.~~

UTVRĐIVANJE PUNOG MESEČNOG IZNOSA ZA OSTALE NAKNADE PO OSNOVU ROĐENJA I NEGE DETETA I POSEBNE NEGE DETETA VRŠI NADLEŽNI ORGAN NA OSNOVU PODATAKA O VISINI OSNOVICE NA KOJU SU PLAĆENI DOPRINOSI ZA LICE IZ ČLANA 17. ST. 1. I 2. OVOG ZAKONA, A ZA LICE IZ ČLANA 17. STAV 3. OVOG ZAKONA OSNOVICE NA KOJU SU PLAĆENI DOPRINOSI ZA OBAVEZNO PENZIJSKO I INVALIDSKO OSIGURANjE, A KOJI SU EVIDENTIRANI KOD ORGANA KOJI VODI EVIDENCIJU O UPLAĆENIM DOPRINOSIMA OBAVEZNOG SOCIJALNOG OSIGURANJA.

Mesečni iznos ostalih naknada obračunava se na osnovu utvrđenog punog mesečnog iznosa naknade u сразмери broja radnih dana u kojima se ostvaruje pravo u datom mesecu i ukupnog broja radnih dana u tom mesecu.

Ispлату месећних износа осталих naknada po osnovu rođenja i nege i posebne nege deteta, bez poreza i doprinosa, vrši ministarstvo nadležno za finansijsku podršku porodici sa decom na tekući račun podnosioca zahteva, iz sredstava obezbeđenih u budžetu Republike Srbije.

Izuzetno od stava 3. ovog člana, za lice koje nema tekući račun, isplatu mesečnih iznoса осталих naknada по основу rođenja и неге и posebне nege deteta, bez poreza i doprinosa, vrši ministarstvo nadležno за finansijsku podršku porodici sa decom na račun podnosioca zahteva za ostvarivanje prava otvorenog kod finansijske organizacije određene od strane ministarstva nadležnog za finansijsku podršku porodici sa decom, iz sredstava obezbeđenih u budžetu Republike Srbije.

Član 38.

~~Ministar nadležan za finansijsku podršku porodici sa decom propisuje bliže uslove i način ostvarivanja prava na: naknadu zarade, odnosno naknadu plate za vreme porodičinskog odsustva, odsustva sa rada radi nege deteta, odsustva sa rada radi posebne nege deteta; ostale naknade po osnovu rođenja i nege deteta i posebne nege deteta; roditeljski dodatak; dečiji dodatak; naknadu troškova boravka u predškolskoj ustanovi za decu bez roditeljskog staranja i naknadu troškova boravka u predškolskoj ustanovi za decu sa smetnjama u razvoju i decu sa invaliditetom i naknadu troškova boravka u predškolskoj ustanovi za decu korisnika novčane socijalne pomoći.~~

MINISTAR NADLEŽAN ZA FINANSIJSKU PODRŠKU PORODICI SA DECOM PROPISUJE BLIŽE USLOVE I NAČIN OSTVARIVANJA PRAVA NA: NAKNADU ZARADE, ODносНО НАКНАДУ PLATE ЗА ВРЕМЕ ПОРОДИЧИНСКОГ ОДСУСТВА, ОДСУСТВА СА РАДА РАДИ НЕГЕ DETETA, ОДСУСТВА СА РАДА РАДИ ПОСЕБНЕ НЕГЕ DETETA; ОДСУСТВО СА РАДА РАДИ НЕГЕ DETETA I ОДСУСТВО СА РАДА РАДИ ПОСЕБНЕ НЕГЕ DETETA I НАКНАДУ ZARAДЕ, ODносНО НАКНАДУ PLATE OCA DETETA, AKO JE MAJKA DETETA LICE KOJE SAMOSTALNO OBAVLJA DELATNOST ILI KAO NOSILAC PORODIČNOG POLjOPRIVREDNOG GAZDINSTVA IMA STATUS LICA KOJE SAMOSTALNO OBAVLJA DELATNOST PREMA ZAKONU KOJIM SE UREĐUJE POREZ NA DOHODAK GRAĐANA; OSTALE NAKNADE PO OSNOVU ROĐENJA I NEGE DETETA I ПОСЕБНЕ НЕГЕ DETETA; РОДИТЕЛJSKI DODATAK; JEDNOKRATNU POMOĆ ZA ROĐENJE DRUGOG I TREĆEG DETETA, DEČIJI DODATAK; NAKNADU TROŠKOVA BORAVKA U PREDŠKOLSKOJ USTANOVİ ZA DECU BEZ RODITELJSKOG STARANJA I NAKNADU TROŠKOVA BORAVKA U PREDŠKOLSKOJ USTANOVİ ZA DECU SA SMETNjAMA U RAZVOJU I DECU SA

INVALIDITETOM I NAKNADU TROŠKOVA BORAVKA U PREDŠKOLSKOJ USTANOVİ ZA DECU KORISNIKA NOVČANE SOCIJALNE POMOĆI.

Ministar nadležan za finansijsku podršku porodici sa decom propisuje bliže uslove odsustva sa rada ili rada sa polovinom punog radnog vremena roditelja, odnosno usvojitelja, hranitelja ili staratelja deteta mlađeg od pet godina kome je potrebna posebna nega i nezaposlenog lica korisnika prava na novčanu naknadu po osnovu nezaposlenosti za vreme posebne nege deteta.

O stepenu smetnji u psihofizičkom razvoju i invaliditetu deteta mišljenje daje nadležna komisija fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje, a troškovi njenog rada finansiraju se iz budžeta Republike Srbije.

Sastav, nadležnost i način rada komisije iz stava 3. ovog člana utvrđuje ministar nadležan za finansijsku podršku porodici sa decom, u skladu sa zakonom.

Izuzetno, nadležna komisija Republičkog fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje iz stava 3. ovog člana, može davati mišljenje o stepenu smetnji u psihofizičkom razvoju i invaliditetu deteta i u postupcima ostvarivanja prava na novčanu naknadu po osnovu nezaposlenosti za vreme posebne nege deteta, koji se ostvaruju u skladu sa propisima o zapošljavanju i osiguranju za slučaj nezaposlenosti, a troškove njenog rada snosi Nacionalna služba za zapošljavanje.

SAMOSTALNI ČLANOVI

Član 7.

**POSTUPCI ZA OSTVARIVANJE PRAVA NA ODSUSTVO SA RADA I
NAKNADU ZARADE ODNOŠNO NAKNADU PLATE ZA VREME PORODILJSKOG
ODSUSTVA, ODSUSTVA SA RADA RADI NEGE DETETA I POSEBNE NEGE
DETETA, KAO I PRAVA NA OSTALE NAKNADE PO OSNOVU ROĐENJA I NEGE
DETETA I POSEBNE NEGE DETETA KOJI SU ZAPOČETI PRE POČETKA
PRIMENE OVOG ZAKONA OKONČAĆE SE U SKLADU SA PROPISIMA KOJI SU
BILI NA SNAZI U VREME OTPOČINJANJA PORODILJSKOG ODSUSTVA.**

PRAVO NA OSTALE NAKNADE PO OSNOVU ROĐENJA I NEGE DETETA ZA PRVO I DRUGO DETE ROĐENO PRE STUPANJA NA SNAGU OVOG ZAKONA, OSTVARIVAĆE SE U SKLADU SA PROPISOM KOJI JE BIO NA SNAZI U VREME OTPOČINJANJA OSTVARIVANJA PRAVA.

PRAVO NA OSTALE NAKNADE PO OSNOVU POSEBNE NEGE DETETA, ZA DECU ROĐENU PRE STUPANJA NA SNAGU OVOG ZAKONA, OSTVARIVAĆE SE U SKLADU SA PROPISOM KOJI JE BIO NA SNAZI U VREME OTPOČINJANJA OSTVARIVANJA PRAVA.

ISPLATE PO REŠENJIMA DONETIM PRE POČETKA PRIMENE OVOG ZAKONA KAO I U POSTUPCIMA IZ ST. 1. I 2. OVOG ČLANA KOJI SU REŠENI U SKLADU SA PROPISIMA KOJI SU BILI NA SNAZI DO DANA STUPANJA NA SNAGU OVOG ZAKONA VRŠIĆE SE U SKLADU SA PROPISIMA KOJI SU BILI NA SNAZI DO DANA STUPANJA NA SNAGU OVOG ZAKONA.

ČLAN 8.

OVAJ ZAKON STUPA NA SNAGU 1. JUNA 2023. GODINE

ANALIZA EFEKATA PROPISA

PRILOG 2:

Ključna pitanja za analizu postojećeg stanja i pravilno definisanje promene koja se predlaže

Rađanje dece daleko ispod potreba prostog obnavljanja stanovništva obeležava i demografski razvoj i demografski momentum Republike Srbije.

Republika Srbija se sa fenomenom nedovoljnog rađanja suočila još sredinom prošlog veka. Već u 1971. godini stopa ukupnog fertiliteta bila je za oko 15% niža od potreba proste zamene generacija u Centralnoj Srbiji, odnosno za gotovo 20% u AP Vojvodini. U tom intervalu vrednosti stopa se uglavnom stabilizuju u sledeće dve decenije na oba područja.

Nivo rađanja prema podacima koji se odnose na 2006. godinu je čak 30% ispod potreba prostog obnavljanja stanovništva, kada se Republika Srbija posmatra kao celina (bez podataka za AP Kosovo i Metohija), što znači da će sledeća generacija žena biti za gotovo jednu trećinu manja po broju u odnosu na sadašnju.

Fenomen nedovoljnog rađanja dece je zakonit proces koji nije uspelo da izbegne nijedno razvijeno društvo. No, nedovoljno rađanje dece nije realnost samo u razvijenim zemljama i ne samo zapadne civilizacije. Danas se, prema proceni Ujedinjenih nacija 83 države sveta suočavaju sa rađanjem dece ispod potreba proste zamene generacija.

Iskustva razvijenih zemalja ukazuju da, bez obzira na značajne razlike u ekonomskim, društveno-političkim i vrednosnim sistemima, kao i institucionalnoj osnovi populacione politike, postoji značajan stepen uniformnosti u pogledu ciljeva, pravaca mera, kao i definitivnog izraza primenjenih mera. No, maksimalni utvrđen efekat je porast završenog fertiliteta do 10%. Razmatranje nedovoljne efikasnosti mera koje se sprovode, ukazuje da politički odgovor mora biti intenzivan, celovit, istraživački, direkstan, dugoročan, strateškog tipa.

U Strategiji podsticanja rađanja („Službeni glasnik RS”, broj 25/18) je kao Opšti cilj održivog demografskog razvoja Republike Srbije utvrđeno postizanje stanja tzv. stacionarnog stanovništva u Republici Srbiji, tj. obim i struktura stanovništva koji će omogućiti da sledeće generacije budu iste veličine kao i postojeće. Ovaj nivo prostog obnavljanja stanovništva ili zamene generacija znači da na individualnom nivou jedna žena u svom reproduktivnom periodu treba da se nadomesti sa jednim ženskim detetom, tj. da neto stopa reprodukcije bude jednaka jedinici. U našim uslovima, gde je smrtnost stanovništva niska a nivo rađanja dece ispod nivoa potrebnog za zamenu generacija, neto stopa reprodukcije je na nivou oko jedinice kada je kohortna stopa ukupnog fertiliteta na nivou oko 2,1 deteta po ženi.

Polazeći od činjenice da je Zakon o finansijskoj podršci porodici sa decom („Službeni glasnik RS”, br. 113/17, 50/18, 46/21 – US, 53/21 – US, 66/21 i 130/21) koji se primenjuje od 1. jula 2018. godine, a koji je u međuvremenu, više puta menjan i dopunjavan, kao i potreba da se dalje unapređuje, Ministarstvo za brigu o porodici i demografiju formiralo je Radnu grupu za izradu Nacrtu zakona o izmenama i dopunama Zakona o finansijskoj podršci porodici sa decom. U sastav Radne grupe, pored predstavnika ovog ministarstva, ušli su i predstavnici Ministarstva zdravlja, Ministarstva za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja, Ministarstva finansija i Udruženja građana „Mame su zakon”.

Radna grupa je u svom radu koristila podatke Informacionog sistema za jedinstvenu isplatu prava, s ciljem daljeg unapređenja finansijske podrške porodici sa decom.

Takođe, predstavnici udruženja građana koja se bave porodicom i decom, na održanim sastancima imali su mogućnost da iznesu svoje ideje i sugestije koje se odnose na unapređenje Zakona o finansijskoj podršci porodici sa decom.

Ustavni sud je u predmetu IU3-299/2018 svojom odlukom od 22. decembra 2022. godine proglašio neustavnom odredbu člana 17. stav 4. Zakona o finansijskoj podršci porodici sa decom i njeno objavljivanje u „Službenom glasniku Republike Srbije” odložio za šest meseci.

Po razmatranju svih predloženih rešenja i njihovih ekonomskih efekata pristupilo se mogućim izmenama i dopunama zakonskih odredaba kako bi se dodatno poboljšao materijalni položaj porodica sa decom.

PRILOG 3:**Ključna pitanja za utvrđivanje ciljeva**

Donošenje Zakona o izmenama i dopunama Zakona o finansijskoj podršci porodici sa decom još jednom odražava čvrsto opredeljenje države da rađanje dece ne bi smelo da pogoršava ekonomski, a time i društveni, položaj porodica sa decom. Država mora da preuzme na sebe deo troškova rađanja dece i njihovog izdržavanja i školovanja.

Predložene izmene i dopune Zakona prvenstveno treba da poboljšaju materijalni položaj preduzetnica i drugih radno angažovanih porodilja po osnovu fleksibilnih oblika rada. Naime, imajući u vidu da u Republici Srbiji, po nalazima relevantnih studija,¹ na svaka dva muškarca-osnivača nove firme dolazi jedna žena, kao i da je vrlo sličan odnos među polovima vlasnika firmi koje prežive početni period, predlagač Predloga zakona ima za cilj uklanjanje institucionalnih uslova koji ograničavaju mogućnosti za žensko preduzetništvo i negativno utiču na motivaciju i namere žena da osnivaju i vode sopstveni posao.

Predložene odredbe omogućavaju ženama preduzetnicama da se ne odvajaju od tržišta rada i svojih klijenata na taj način što majka deteta može da dogovori sa ocem deteta, koji je u radnom odnosu kod poslodavca da koristi odsustvo sa rada radi nege deteta i posebne nege deteta, a ukoliko je otac deteta preduzetnik, da može koristiti ostale naknade po osnovu nege deteta i posebne nege deteta.

Osnovni cilj donošenja i sprovođenja zakonskih promena predloženih u Predlogu zakona je izjednačenje položaja žena preduzetnica sa ženama zaposlenim kod poslodavca i u skladu je sa Akcionim planom za sprovođenje programa Vlade (APSPV).

Za ostvarivanje postavljenog cilja neophodno je:

- 1) Omogućiti preduzetnicama ostvarivanje prava na ostale naknade po osnovu rođenja i nege deteta u trajanju od dve godine za rođenje trećeg i svakog narednog deteta;
- 2) Stvaranje mogućnosti da preduzetnice mogu da prenesu ostale naknade po osnovu nege deteta na partnera koji je preduzetnik;
- 3) Stvaranje mogućnosti da otac deteta koji je u radnom odnosu koristi prava na odsustvo sa rada radi nege deteta i posebne nege deteta kada je majka preduzetnica.

Ostvarivanje navedenih promena 1)-3) su pokazatelji stepena postizanja postavljenog cilja.

---

¹ : GEM (Global Entrepreneurship Monitor) – 2022/2023 Global Report str. 185. i 186. (2023)

PRILOG 4:**Ključna pitanja za identifikovanje opcija javnih politika**

Zakon o finansijskoj podršci porodici sa decom („Službeni glasnik RS”, br. 113/17, 50/18, 46/21 – US, 53/21 – US, 66/21 i 130/21) jedini način je za rešavanje problema.

Zakonom o izmenama i dopunama Zakona o finansijskoj podršci porodici sa decom ovako uređeno pravo na naknadu zarade za vreme odsustva sa rada radi nege deteta i odsustva sa rada radi posebne nege deteta oca deteta kada je majka deteta lice koje samostalno obavlja delatnost i ostale naknade po osnovu rođenja i nege i posebne nege deteta, garantuje brzo, efikasno i stabilno ostvarivanje ovih prava.

PRILOG 5:**Ključna pitanja za analizu finansijskih efekata**

Za isplatu prava na odsustvo sa rada radi nege deteta i odsustvo sa rada radi posebne nege deteta i naknadu zarade, odnosno naknadu plate oca deteta, ako je majka deteta lice koje samostalno obavlja delatnost potrebna su sredstva u iznosu od 17.000.000 dinara.

Treba imati u vidu da majka deteta već koristi pravo na ostale naknade po osnovu rođenja i nege deteta, koja se isplaćuje u neto iznosu, iz čega proizlazi da će iznos sredstava koji je potreban za naknadu zarade, odnosno naknadu plate oca deteta prilikom korišćenja prava, kada se majka i otac deteta o tome dogovore, biti nešto veća iz razloga što se naknada zarade oca deteta isplaćuje u bruto iznosu.

Takođe, napominjemo da kategorija lica korisnika ovog prava – majke preduzetnice se odnosi na broj od oko 2.000 žena preuzetnicica.

Sredstva za realizaciju prava propisanih Zakonom o finansijskoj podršci porodici sa decom u 2023. godini opredeljena su u budžetu Republike Srbije na razdelu Ministarstva za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja: Program 0903 – Porodično-pravna zaštita građana, Programska aktivnost – 0001 – Prava korisnika iz oblasti zaštite porodice i dece, Funkcija 040 – Porodica i deca, Ekomskska klasifikacija 472 u iznosu od u iznosu od 87.388.788.000 dinara.

PRILOG 6:**Ključna pitanja za analizu ekonomskih efekata**

Zakon nema direktnog uticaja na stvaranje novih privrednih subjekata i tržišnu konkurenčiju. Međutim, očekuje se da će primena predloženih rešenja omogućiti poboljšanje uslova poslovanja preduzetnica i njihov materijalni položaj, tako što će stvoriti mogućnost ženama preduzetnicama da se ne odvajaju od tržišta rada i svojih klijenata tako što majka deteta može da dogovori sa ocem deteta, koji je u radnom odnosu kod poslodavca da koristi odsustvo sa rada radi nege deteta i posebne nege deteta, a ukoliko je otac deteta preduzetnik, da može koristiti ostale naknade po osnovu nege deteta i posebne nege deteta.

Ovo bi trebalo da se povoljno odrazi na broj novoosnovanih privrednih subjekata, kao i na stopu opstanka malih privrednih subjekata (posebno tzv. porodičnih firmi).

PRILOG 7:**Ključna pitanja za analizu efekata na društvo**

Donošenje Zakona o izmenama i dopunama Zakona o finansijskoj podršci porodici sa decom još jednom odražava čvrsto opredeljenje države da rađanje dece ne bi smelo da pogoršava ekonomski, a time i društveni, položaj porodica sa decom. Država mora da preuzme na sebe deo troškova rađanja dece i njihovog izdržavanja i školovanja.

Predložene odredbe omogućavaju ženama preduzetnicama da se ne odvajaju od tržišta rada i svojih klijenata na taj način što majka deteta može da dogovori sa ocem deteta, koji je u radnom odnosu kod poslodavca da koristi odsustvo sa rada radi nege deteta i posebne nege deteta, a ukoliko je otac deteta preduzetnik, da može koristiti ostale naknade po osnovu nege deteta i posebne nege deteta.

Generalno, ukoliko bi se ostvarili definisani ciljevi iz Zakona o finansijskoj podršci porodici sa decom, efekti bi se osetili u oblasti privrede kroz povećanje broja trudničkih i porodiljskih odsustava.

Neophodno je da ove promene prati i javna uprava kroz povećanje efikasnosti rada, digitalizaciju i veću dostupnost ostvarivanja prava korisnika.

PRILOG 9:**Ključna pitanja za analizu upravljačkih efekata**

Podzakonski akti: Pravilnik o bližim uslovima i načinu ostvarivanja prava na finansijsku podršku porodici sa decom („Službeni glasnik RS”, broj 58/18) i Pravilnik o bližim uslovima, postupku i načinu ostvarivanja prava na odsustvo sa rada ili rada sa polovinom punog radnog vremena radi posebne nege deteta („Službeni glasnik RS”, broj 56/18) uskladiće se po stupanju na snagu Zakona o izmenama i dopunama Zakona o finansijskoj podršci porodici sa decom sa tim zakonom.

**IZJAVA O USKLAĐENOSTI PROPISA
SA PROPISIMA EVROPSKE UNIJE**

1. Ovlašćeni predlagač propisa: Vlada

Obrađivač: Ministarstvo za brigu o porodici i demografiju

2. Naziv propisa

Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o finansijskoj podršci porodici sa decom

Law op Financial Support for Families with Children

3. Usklađenost propisa s odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, sa jedne strane, i Republike Srbije sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 83/08) (u dagbem tekstu: Sporazum):

- a) Odredba Sporazuma koja se odnosi na normativnu sadržinu propisa,
Čl. 51. Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropske zajednice i njenih država i Republike Srbije.
- b) Prelazni rok za usklađivanje zakonodavstva prema odredbama Sporazuma,
Opšti rok za usklađivanje zakonodavstva prema članu 72. Sporazuma.
- v) Ocena ispunjenosti obaveze koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma,
Ispunjavanje u potpunosti
- g) Razlozi za delimično ispunjavanje, odnosno neispunjavanje obaveza koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma,
- d) Veza sa Nacionalnim programom za usvajanje pravnih tekovina Evropske unije.
Deo 3.2. Sloboda kretanja radnika, tačka 3.2.2. Koordinacija sistema socijalne sigurnosti
Deo 3.19. Socijalna politika i zapošljavanje, tačka Z.19.5. Socijalna uključenost

4. Usklađenost propisa sa propisima Evropske unije:

- a) Navođenje odredbi primarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima,
Ugovor o funkcionisanju Evropske unije, Naslov IV „Sloboda kretanja ludi, usluga i kapitala”, član 48.
- b) Navođenje sekundarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima,
Uredba EU 883/2004 o koordinaciji sistema socijalne sigurnosti.
Normativni sadržaj propisa je povezan sa Uredbom ali se ne vrši transponovanje.
Direktiva EU 2019/1158 o ravnoteži između poslovnog i privatnog života roditelja i staratelja.
Normativni sadržaj propisa je povezan sa Direktivom ali se ne vrši transponovanje.
- v) Navođenje ostalih izvora prava Evropske unije i usklađenost sa njima,

g) Razlozi za delimičnu usklađenost, odnosno neusklađenost,
Normativni sadržaj propisa je povezan sa uredbom ali se ne vrši transponovanje.
Prema Nacionalnim programom za usvajanje pravnih tekovina Evropske unije
predviđeno je usklađivanje do 2025. godine.

d) Rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti propisa sa propisima
Evropske unije.
Do kraja 2025. godine.

5. Ukoliko ne postoje odgovarajuće nadležnosti Evropske unije u materiji koju
reguliše propis, i/ili ne postoje odgovarajući sekundarni izvori prava Evropske unije
sa kojima je potrebno obezbititi usklađenost, potrebno je obrazložiti tu činjenicu. U
ovom slučaju, nije potrebno popunjavati Tabelu usklađenosti propisa. Tabelu
usklađenosti nije potrebno popunjavati i ukoliko se domaćim propisom ne vrši
prenos odredbi sekundarnog izvora prava Evropske unije već se isključivo vrši
primena ili sprovođenje nekog zahteva koji proizilazi iz odredbe sekundarnog izvora
prava (npr. Predlogom odluke o izradi strateške procene uticaja biće sprovedena
obaveza iz člana 4. Direktive 2001/42/EZ, ali se ne vrši i prenos te odredbe
direktive).

6. Da li su prethodno navedeni izvori prava Evropske unije prevedeni na srpski
jezik?

Da

7. Da li je propis preведен na neki službeni jezik Evropske unije?

Ne

8. Saradnja sa Evropskom unijom i učešće konsultanata u izradi propisa i njihovo
mišljenje o usklađenosti.

Nisu vršene neformalne konsultacije sa EK